

Γιατί δεν γελάει ο κόσμος;

«Δυο-δυο στη σουίτα» του Ρέι Κούνεϊ από το ΘΟΚ

ΤΗΣ ΝΟΝΑΣ ΜΟΛΕΣΚΗ

Μετάφραση: Άννα Βαρβαρέσου
Σκηνοθεσία: Μόνικα Βασιλείου
Σκηνικά-Κοστούμια: Χάρης Καυκαρίδης
Μουσική Επένδυση: Αργυρώ Χριστοδουλίδου
Σχεδιασμός φωτισμών: Γιώργος Κουκουμάς
Παίζουν: Χρύσανθος Χρυσάνθου, Ιωάννα Καμμένου, Ανδρέας Τσουρής, Μιχάλης Μουστάκας, Έλενα Δημητρίου, Σταύρος Λούρας, Μήδεια Χάννα, Ηλέκτρα Φωτιάδου, Αχιλλέας Γραμματικόπουλος.

Ποιο το νόημα στην επιλογή του ΘΟΚ να παραχωρήσει την κύρια του σκηνή σε μια φαρσοκωμωδία αν ο κόσμος δεν γελάει;

Ο Ρέι Κούνεϊ ανήκει σ' εκείνη την κατηγορία θεατρικών συγγραφέων που η ύπαρξή τους δικαιολογείται από το γέλιο που εισπράττει το έργο τους. Μπορεί και να ηγείται της κατηγορίας του στις σκηνές του δυτικού κόσμου σήμερα. Ας ορίσουμε όμως την κατηγορία. Πρόκειται για τη σύγχρονη συνέχεια ενός από τα μακροβιότερα θεατρικά είδη -της φάρσας. Κωμωδία καταστάσεων όπου οι «καταστάσεις» είναι οι στημένες από το συγγραφέα παγίδες για τους ήρωές του, παγίδες στις οποίες μερικοί πέφτουν λόγω αφέλειας, άλλοι λόγω λαγνείας. Μερικοί φταίνε, άλλοι πάλι όχι, αλλά αυτό δεν έχει καμία σημασία επειδή κανείς δεν κρίνεται και δεν καταδικάζεται. Τα πράγματα έχουν το πρώτο μέρος για να μπερδευτούν και το δεύτερο να... μπερδευτούν ακόμη πιο πολύ, επειδή τα πέντε λεπτά στο φινάλε (και πολλά λέω) φτάνουν για ξεμπερδεμα. Το «Δυο-δυο στη σουίτα» είναι κλασικό δείγμα του είδους. Κάποτε γράφοντας για την παραγωγή του Θεάτρου Σκάλα «Ο τέλειος γάμος» του Ρόμπιν Χάουτον, προσπάθησα να αποδείξω ότι δωμάτιο ξενοδοχείου είναι ο τέλειος χώρος για τις φαρσοπλοκές. Προσωρινή κατοικία-αφορμή και παρότρυνση για προσωρινές σχέσεις και περιπέτειες. Το στοιχείο της ανασφάλειας - ανά πάσα στιγμή μπορούν να εισβάλλουν ανεπιθύμητοι επισκέπτες, μερικοί από τους οποίους κρατούν κλειδί (καμαριέρες, γκαρσόνια, διευθυντές ξενοδοχείων). Και πόρτες, πολλές πόρτες,

πίσω από τις οποίες τα πρόσωπα των έργων κρύβονται και κρύβουν ερωμένες/ερωμένους.

Στο «Δυο-δυο στη σουίτα» τα πιο πάνω γίνονται εις διπλούν, επειδή οι σουίτες είναι δύο. Οπότε προστίθενται και οι μεταβάσεις από τη μια στην άλλη, με εσώρουχα, με μεταμφιέσεις. Και πόρτες, πολλές πόρτες! Το ότι πρόκειται για ερωτικές περιπέτειες υπουργού της Θάτσερ, το ότι οι «καταστάσεις» συνοδεύονται με ελαφριά σάλτσα πολιτικής σάτιρας, δεν έχει και τόσο σημασία. Περισσότερη σημασία έχει ίσως ο συνδυασμός όχι ακριβώς χαρακτήρων (που να πλάσεις χαρακτήρες μέσα σε τέτοια τρεχαλητά), αλλά στερεότυπων προσώπων: ο μπερμπάντης υπουργός, η λάγνα σύζυγος, ο αθώος, αλλά πολύ μπλεγμένος βοηθός του, η τσαχπίνια ερωμένη...

Επειδή ο Ρέι Κούνεϊ δεν χρειάζεται κριτικές από μας, καιρός είναι να περάσουμε στην παράσταση του ΘΟΚ (μα μήπως ο ΘΟΚ τις χρειάζεται; ιδού η απορία...). Φαινομενικά η παράσταση ακολούθησε όλες τις συνταγές του Κούνεϊ. Ο Χάρης Καυκαρίδης έφτιαξε πολλές πόρτες. Ο Χρύσανθος Χρυσάνθου παίζει τον μπερμπάντη, η Ιωάννα Καμμένου την

ερωτιάρα, ο Σταύρος Λούρας το σεμνό, σοβαρό και αθώα μπλεγμένο βοηθό, η Ηλέκτρα Φωτιάδου την τσαχπίνια-γραμματέα... Ο Μιχάλης Μουστάκας δεν θα μπορούσε να παίξει Κινέζο σερβιτόρο, γι' αυτό μεταμορφώθηκε σε Ρώσο (μια και τα Ρώσικα τα έχει πρόχειρα), η Μήδεια Χάννα κάνει τη Λατίνα καμαριέρα. Οι ρόλοι της Έλενας Δημητρίου και του Αχιλλέα Γραμματικόπουλου είναι βοηθητικοί, απλώς στηρίζουν την πλοκή σε κάποιες στροφές. Γιατί δεν γελάει ο κόσμος; Ή μάλλον γιατί γελάει μόνο όταν ο Σταύρος Λούρας καταφεύγει στα καταπληκτικά του κωμικά σόλο, τα οποία ναι μεν βοηθούν πολύ την παράσταση ν' ανεβεί στο τέλος, δεν πηγάζουν όμως από το έργο του Κούνεϊ. Ο Σταύρος Λούρας είναι ίσως ο μοναδικός Κύριος ηθοποιός, με ισότιμα μέρη του μεγάλου υποκριτικού ταλέντου, το δραματικό και το κωμικό. Θα νόμιζε κανείς ότι το τρελό φαρσικό χιούμορ του έργου σε συνδυασμό με την κωμική φλόγα του Λούρα θα δώσει πολύ περισσότερο γέλιο (επαναλαμβάνω, δεν υπάρχει άλλο ζητούμενο σε τέτοιες παραγωγές).

Άφησα συνειδητά τελευταίο τον Ανδρέα Τσουρή στο ρόλο του διευθυντή ξενοδοχείου. Ο ρόλος είναι μικρός, αλ-

λά ο ηθοποιός -σωστός στη σοβαρότητά του και στην αναγνωρισιμότητα του κωμικού στερεότυπου. Αυτά τα δύο στοιχεία έδιναν γνήσιο κωμικό εφέ, και αν η σκηνοθετίδα Μόνικα Βασιλείου τα έθετε ως υποκριτικούς στόχους μπροστά στο θίασό της, θα μπορούσαν να παίξουν το ρόλο των κωμικών μοχλών για την παράσταση. Κανείς δεν είναι γελοίος από μόνος του σε μια φάρσα, γελοίος γίνεται ο κατά τα άλλα σοβαρός άνθρωπος σε γελοία κατάσταση-παγίδα. Τότε η μανιέρα, π.χ. του Χρύσανθου Χρυσάνθου πρέπει να θεωρηθεί λανθασμένη και η κωμική του υπερβολή, αχρείαστη. Εξάλλου, ο Τσουρής χρησιμοποιεί το τόσο γνωστό και τόσο αγγλικό στερεότυπο του ευγενικού, αλλά ψυχρού υπερόπτη μπάτλερ, ρεσεψιονίστ, κ.τ.λ., ανθρώπου που σηκώνει ειρωνικά το φρύδι στις τρέλες των πελατών ή των αφεντάδων του. Αν και τα άλλα μέλη της υποκριτικής ομάδας προσπαθούσαν να ανάγουν τους ρόλους τους σε κάποια αγγλικά κωμικά αρχέτυπα;

Συμπέρασμα: Ένα κρατικό θέατρο μπορούσε και να μην ανεβάσει Ρέι Κούνεϊ στην κύρια του σκηνή, αλλά μια και τον ανέβασε, ο κόσμος έπρεπε να γελάει πιο πολύ.